

Препоръки на Европейския банков орган (ЕБО)

относно надзорния контрол на дейностите, свързани с участието на банките в групата Euribor

Препоръки относно надзорния контрол на дейностите, свързани с участието на банките в групата Euribor

Съдържание

1.	Резюме	3
2.	Контекст и обосновка	4
3.	Препоръки на ЕБО относно надзорния контрол на дейностите, свързани с участието на банките в групата Euribor	6
4.	Консултации и оценка на въздействието	11
5.	Потвърждение за спазването на препоръките	12

1. Резюме

В контекста на скорошното обществено внимание към ставките на референтните лихвени проценти на финансовия пазар, процедурите за тяхното изчисляване и разпоредбите за управлението, Съветите на надзорниците на Европейския банков орган (ЕБО) и на Европейският орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) през септември 2012 г. се споразумяха да засилят сътрудничеството между компетентните органи във връзка с разследването и привеждането на разпоредбите в сила по отношение на банките от групата Euribor. Освен това те се договориха за съвместен преглед на процеса Euribor-EBF, за да се разбере напълно процеса за определяне на ставката на Euribor и неговата изложеност на риска от манипулиране.

В настоящата институционална рамка определянето на ставката на референтния лихвен процент не е регулирана дейност в ЕС и групата Euribor-EBF като референтен администратор на Euribor не е обхваната от каквото и да било специфично законодателство, свързано с финансовия сектор. С оглед на системното значение на Euribor и недостатъците, разкрити посредством прегледа (Доклад за администрирането и управлението на Euribor) беше счтено за необходимо да се препоръчат незабавни мерки за повишаване на надеждността и достоверността на Euribor.

В препоръките се определят хармонизирани надзорни практики за контрол на процеса на подаване на ставки при формирането на Euribor. Хармонизираният надзорен контрол на всички банки в групата ще повиши надеждността на Euribor чрез определяне на стандарти за контрол на процеса на подаване на ставка на лихвения процент. Препоръките допълват Насоките на ЕБО относно вътрешното управление, публикувани на 27 септември 2011 г., в които вече са определени по-подробно изискванията за вътрешната организация на институциите, органа на управление, управлението на риска и процедурите за контрол, включително процеса за одобрение на нов продукт, ИТ системи, управление на непрекъснатостта на дейността и прозрачността. В допълнение към препоръките ЕБО и ЕОЦКП предоставят обратна информация към Euribor-EBF въз основа на констатациите от прегледа.

В препоръките се отделя особено внимание на исканията за подобряване на разпоредбите за вътрешно управление на банките от групата Euribor, включително етичен кодекс, който акцентира върху установяването и управлението на вътрешни конфликти, разпоредби за вътрешен контрол (включително одити), водене на отчетност и сравнение с действителни сделки. С цел да се гарантира представителния характер на групата, на компетентните органи се препоръчва да насърчават всички банки, извършващи дейност на паричните пазари в евро да участват в групата Euribor.

2. Контекст и обосновка

Ставките на референтните лихвени проценти на финансовите пазари, процедурите за тяхното изчисляване и разпоредбите за управлението са обект на строг обществен контрол през последните години. Необходимостта от реформиране на механизмите за определяне на референтните лихвени проценти беше изразена сред регулаторните и надзорните общности, а така също и от финансовите пазари.

Европейският банков орган (ЕБО) и Европейският орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) предприеха съвместна инициатива, като взеха под внимание: i) потенциални сериозни недостатъци в начина, по който се определят междубанковите и свързаните референтни лихвени проценти в ЕС, (ii) широко разпространеното използване на междубанков еталон и последиците, които загубата на доверие в тези лихвени проценти може да окаже върху финансовите пазари, (iii) недоверието, което потенциалното манипулиране или неправилното определяне на междубанковите референтни лихвени проценти може да предизвика спрямо други референтни показатели или индекси на финансовите пазари.

Съветите на надзорниците на ЕБО и на ЕОЦКП се договориха през септември 2012 г. да работят по въпроси, свързани с критериите, и по-специално за:

- засилване на сътрудничеството сред компетентните органи в дейностите им по разследване и привеждането на разпоредбите в сила. За тази цел през октомври 2012 г. беше създадена мрежа от експерти за обмен на информация във връзка с разследвания на компетентни органи и за сътрудничество по конкретни случаи, по-специално случаи, свързани с Euribor;
- преглед на процеса Euribor-EBF с цел пълно разбиране на процеса на определяне на Euribor и неговата изложеност на риска от манипулиране; и
- разработване на принципи, насочени към процесите за определяне на референтни показатели в Европа (включително, но не само Euribor, и други съпоставими процеси за лихвени проценти) с цел създаване на устойчива рамка в краткосрочен план.

В настоящата институционална рамка определянето на референтен показател не е регулирана дейност в ЕС и Euribor-EBF като администратор на Euribor не е обхваната от каквото и да било специфично законодателство, свързано с финансовия сектор. С оглед на системното значение на Euribor и недостатъците, разкрити посредством прегледа беше сметнено за необходимо да се препоръчат незабавни мерки за увеличаване на надеждността и достоверността на Euribor.

Регулаторната рамка вече съдържа изисквания за институциите по отношение на тяхното вътрешно управление, които се отнасят и до процеса на определяне на лихвен процент и използването на референтни показатели. В член 22 от Директива 2006/48/ЕО се предвижда, че компетентните органи следва да изискват всяка кредитна институция да разполага със надеждни разпоредби за вътрешно управление. В съответствие с член 16 от регламента за неговото създаване ЕБО издава насоки, адресирани до компетентни органи и финансови

институции с цел установяване на последователни, ефикасни и ефективни надзорни практики и за гарантиране на общо, уеднаквено и последователно прилагане на правото на Съюза, включително на Директива 2006/48/ЕО. Настоящите препоръките имат за цел да установят хармонизирани изисквания за разпоредбите за вътрешно управление на банките, които участват в процеса на определяне на цени на Euribor в допълнение към Насоките на ЕБО относно вътрешното управление, публикувани на 27 септември 2011 г., в които вече са определени по-подробно изискванията за вътрешната организация на институциите, органа на управление, управлението на риска и процедурите за контрол, включително процеса за одобрение на нов продукт, ИТ системи, управление на непрекъснатостта на дейността и прозрачността.

ЕБО и ЕОЦКП работиха също и по принципите, свързани с процесите за определяне на референтен показател в Европа, които обхващат всички видове референтни показатели, както и администраторите на референтни показатели.

3. Препоръки на ЕБО относно надзорния контрол на дейностите, свързани с участието на банките в групата Euribor

Статут на настоящите препоръки

1. Настоящият документ съдържа препоръки, издадени в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (*Регламента за ЕБО*). В съответствие с член 16, параграф 3 от Регламента за ЕБО компетентните органи и финансовите институции трябва да положат всички усилия за спазване на препоръките.
2. В препоръките е представено становището на ЕБО за подходящите надзорни практики в Европейската система за финансов надзор или за това как правото на Съюза следва да се прилага в дадена област. Поради това ЕБО очаква всички компетентни органи, за които са предназначени препоръките, да ги спазват. Компетентните органи, за които се прилагат препоръките, следва да ги спазват чрез включването им в своите надзорни практики, както е уместно (напр. чрез изменение на тяхната правна рамка или надзорни процеси), включително в случаите, когато препоръките са насочени основно към институциите.

Изисквания за уведомяване

3. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламента за ЕБО компетентните органи следва да уведомят ЕБО в срок до 11.03.2013 г. за това дали спазват или възнамеряват да спазват настоящите препоръки или в противен случай да изложат причините за неспазването им. При липса на уведомление в рамките на този срок ЕБО ще счита, че компетентните органи не спазват препоръките. Уведомленията следва да се изпращат чрез подаване на формуляра, посочен в раздел 5, до compliance@eba.europa.eu, с посочване на „EBA/Rec/2013/01“. Уведомленията следва да се подават от лица, които са надлежно упълномощени да уведомяват за спазването от името на техните компетентни органи.
4. Уведомленията ще се публикуват на уебсайта на ЕБО в съответствие с член 16, параграф 3.

Съдържание

Дял I — Предмет, обхват и определения	8
Дял II — Изисквания относно надзорния контрол на дейностите, свързани с участието на банките в групата Euribor	9
Дял III — Заключителни разпоредби и прилагане	10

Препоръки на ЕБО относно надзорния контрол на дейностите, свързани с участието на банките в групата Euribor

Дял I — Предмет, обхват и определения

Предмет

1. Настоящите препоръки допълват Насоките на ЕБО относно вътрешното управление (GL 44 от 27 септември 2011 г.), като определят очакванията за надзорен контрол на разпоредбите за вътрешно управление на кредитните институции във връзка с тяхното участие в групата, която предоставя лихвените проценти Euribor.

Определения

2. За целите на настоящите препоръки се прилагат следните определения:
 - а) „Euribor“ означава лихвени проценти Euribor за всички налични срочности, както е определено от Euribor-EBF;
 - б) „банка от групата Euribor“ означава кредитна институция, както е определено в член 4, параграф 1 от Директива 2006/48/ЕО, която участва в групата, предоставяща ставки на Euribor, както е определено от Euribor-EBF;
 - в) „подаващ“ означава лице от банка от групата Euribor, участващо в процеса по подаване на ставка на Euribor;
 - г) „етичен кодекс“ означава вътрешна документация, в която се описва процесът на подаване на ставка и ролята и отговорностите на различните участници;
 - д) „управителен орган“ означава органът (или органите) за управление на кредитна институция, изпълняващ надзорната и управленската функция, който взема окончателните решения и разполага с правомощия за определяне на стратегията, целите и цялостната политика на институцията.

Обхват и равнище на прилагане

3. Настоящите препоръки се прилагат от всички компетентни органи, които осъществяват надзор над банките от групата Euribor.

Дял II — Изисквания относно надзорния контрол на дейностите, свързани с участието на банките в групата Euribor

4. На компетентните органи се препоръчва да включат подаваните котировки на Euribor в процесите на кредитните институции, които подлежат на техния надзорен преглед.
5. На компетентните органи се препоръчва да гарантират, че процесът на подаване на ставки е обхванат от политиките за управление на риска и за контрол на риска на банките от групата. По-конкретно банките от групата следва по всяко време да прилагат принципа на четири очи по отношение на подаваните котировки на Euribor. В рамките на банките от групата следва да се организира обучение както за подаващите, така и за ползвателите на Euribor.
6. На компетентните органи се препоръчва да изискват от банките от групата Euribor да изготвят, ако не са налични, или да преразгледат вече съществуващите вътрешни етични кодекси за подаване на котировките на Euribor. В рамките на всяка банка от групата Euribor от съответните податели и от техните преки ръководители следва да се очаква да потвърдят писмено, че подробно са се запознали с етичния кодекс и че се ангажират да го спазват.
7. Етичният кодекс следва да включва политика относно конфликти на интереси, която обхваща:
 - а) ефективни процедури за предотвратяване или контролиране на обмена на информация между персонал, участващ в дейности, свързани с риск от конфликт на интереси, когато обменът на подобна информация може да засегне подадените референтни данни;
 - б) правила за избягване на тайни споразумения сред участващи институции, както и между участващи институции и администратори на референтни показатели;
 - в) мерки за предотвратяване или ограничаване на възможността което и да било лице да оказва неправомерно въздействие върху начина, по който участващият в подаването на референтни данни персонал извършва своята работа;
 - г) премахването на каквато и да било пряка връзка между възнаграждението на персонала, участващ в подаванията на референтни данни, и възнаграждението на или приходите, генерирани от друг персонал, който е ангажиран основно с друга дейност, когато е възможно да възникне конфликт на интереси във връзка с тези дейности.
8. На компетентните органи се препоръчва да изискват от банките от групата да установят, въведат и поддържат адекватни механизми за вътрешен контрол, предназначени да гарантират спазването на етичния кодекс. Проверките, извършвани по отношение на подадените данни, следва да включват сравнения с действителни, основани на сделки, проверими данни. Проверките също така следва да имат за цел установяване на всяка обратна сделка, последваща подаване на котировка.

Персоналът, осъществяващ функцията по спазване на правилата, следва редовно да докладва своите констатации, включително обратните сделки, на висшето ръководство. Подаванията на котировки и процедурите следва да подлежат на периодични независими вътрешни и външни прегледи.

9. На компетентните органи се препоръчва да изискват от банките от групата да водят подходяща отчетност за всички значими аспекти, на подаваните котировки, включително за членовете на персонала, участващи в отделните подавания (на котировки). Досиетата следва да се съхраняват в среда, която позволява съхраняваната информация да бъде достъпна за бъдеща справка с документирана одитна следа.
10. На компетентните органи се препоръчва да насърчават банките да станат част от групата Eurolog поради значимостта на тази референтна ставка на техните собствени пазари.

Дял III — Заключителни разпоредби и прилагане

11. Компетентните органи следва да приложат настоящите препоръки в своите надзорни практики, по целесъобразност, до 11.3.2013 г.

4. Консултации и оценка на въздействието

С оглед на системното значение на Euribor и разкритите чрез прегледа недостатъци беше сметено за необходимо да се препоръчат незабавни мерки за увеличаване на надеждността и достоверността на Euribor. ЕБО не пристъпи към публична консултация поради спешността на въпроса и поради естеството на тези мерки за надзор, които предоставят спецификации за прилагането на съществуващите Насоки на ЕБО относно вътрешното управление. ЕБО реши да проведе консултации по тези препоръки чрез своята Група на участниците от банковия сектор.

Поради спешността на въпроса ЕБО извърши само оценка на въздействието на високо равнище. Предложените в настоящия документ препоръки ще доведат до минимални допълнителни разходи във връзка с тяхното спазване за кредитните институции, които ще бъдат включени в групата на Euribor, както и за техните национални надзорни органи, тъй като те само допълнително ще конкретизират Насоките на ЕБО относно вътрешното управление.

ЕБО е убеден, че тази тежест се компенсира чрез ползите за кредитните институции, клиентите, инвеститорите и финансовите пазари от наличието на надежден референтен показател Euribor. Това се потвърждава и от предоставената от ЕОЦКП обратна информация, в сътрудничество с който ЕБО извърши подготвителната работа по настоящите препоръки.

5. Потвърждение за спазването на препоръките

Дата:

Държава членка/държава от ЕИП:

Компетентен орган:

Препоръки: за надзорен контрол на банките в групата Euribor

Име:

Длъжност:

Телефонен номер:

Електронен адрес:

Аз съм упълномощен/а да потвърдя спазването на препоръките от името на моя компетентен орган: Да

Компетентният орган спазва или възнамерява да спазва препоръките:

Да Не Частично спазване

Моят компетентен орган не спазва и не възнамерява да спазва препоръките поради следните причини¹:

Подробности за частичното спазване и обосновка:

Моля, изпратете настоящото уведомление на електронен адрес compliance@eba.europa.eu².

¹ В случаи на частично спазване включете обхвата на спазването и на неспазването и посочете причините за неспазване за съответните тематични области.

² Моля, имайте предвид, че всякакви други методи за съобщаване на това потвърждение за спазване, като например комуникация до различен от посочения по-горе електронен адрес или с електронно писмо, което не съдържа изисквания формуляр, няма да се считат за валидни.